

Sygn. akt I C 80/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2022 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Eliza Skotnicka

Protokolant sekr. sąd. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 maja 2022 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę 29200,20 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda J. M. 29200,20 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście złotych 20/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 13 marca 2020 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 5077 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 80/22

UZASADNIENIE

Powód J. M. domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 29200,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 13 marca 2020 r. oraz kosztami procesu, w uzasadnieniu pozwu wskazując, że 17 października 2019 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki B. (...) (Segmentu E premium), należący do S. F.. Z uwagi na rozmiar szkody i brak możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu poszkodowany 20 listopada 2019r. wynajął od powoda pojazd zastępczy marki A. (...) (segment E premium), który użytkował do 6 lutego 2020r.

Powód wystawił poszkodowanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 25280,00 zł netto plus 23% VAT, która obejmowała czynsz najmu za 79 dni, przy stawce 320 zł netto plus 23% VAT. Powód nabył wierzycelność przysługującą poszkodowanemu wobec pozwanego zakładu ubezpieczeń z tytułu odszkodowania za szkodę wynikającą z konieczności najmu pojazdu zastępczego. Powód pismem z 6 lutego 2020 r. powiadomił pozwaną o cesji i wezwał do zapłaty należności z tytułu powstałych kosztów najmu pojazdu zastępczego. Do pisma dołączył umowę cesji, umowę najmu, protokół przekazania i odbioru pojazdu oraz fakturę. Pozwana jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdu sprawcy kolizji uznała swoją odpowiedzialność za szkodę wypłaciła powodowi bezsporną część dochodzonego roszczenia w wysokości 1968,00 zł, akceptując okres najmu za jedynie 5 dni według stawki 320 zł netto + 23%VAT. Dochodzona pozwem kwota stanowi różnicę pomiędzy kwotą wynikającą z faktury, a wypłaconą dotychczas przez pozwanego.

Strona pozwana (...) Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Strona pozwana przyznała, że jest odpowiedzialna za skutki zdarzenia z 17 sierpnia 2019r. oraz, że wypłaciła powodowi kwotę

1968 zł. Pozwana zakwestionowała czas trwania najmu, wskazując że uzasadniony był czas najmu niezbędny do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu. Pozwana podniosła, że z kalkulacji naprawy pojazdu wynikało, że czas naprawy powinien wynieść niecałe 9 godzin, a zatem dwa dni robocze. Zdaniem pozwanej wysokość stawki najmu powinna wynosić 220 zł netto tj. 276,60 zł brutto. Pozwana zarzuciła, że w toku postępowania likwidacyjnego poinformowała poszkodowanego, za pośrednictwem jego pełnomocnika – powoda o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego zorganizowanego przez pozwanego i przesłał poszkodowanemu cennik stawek czynszu najmu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

17 października 2019 r. uczestniczył w kolizji drogowej w P., w której uszkodzeniu uległ jego samochód marki B. (...) o nr rej. (...). Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

Okoliczności bezsporne.

Poszkodowany S. F. w dniu 17 października 2019 r. ok. godz. 19.15 jechał w P., ul. (...). Sprawca kolizji N. S., kierując pojazdem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...) podczas wykonywania manewru cofania doprowadził do zdarzenia z pojazdem poszkodowanego i uciekł z miejsca zdarzenia. Poszkodowany zapamiętał numer rejestracyjny pojazdu sprawcy i zgłosił zawiadomienie o zdarzeniu Policji. Sprawca zdarzenia podczas przesłuchania 24 stycznia 2020r. w postępowaniu o wykroczenie przyznał się do popełnienia wykroczenia na szkodę S. F.. Wyrokiem nakazowym z 16 kwietnia 2020r., wydanym przez Sąd Rejonowy w Kłodzku, w sprawie II W 117/20 sprawca został skazany. Wyrok ten został zaskarżony sprzeciwem złożonym przez S. F. – oskarżyciela posiłkowego. Wyrokiem z 18 listopada 2020r. Sąd Rejonowy w Kłodzku skazał N. S. za czyn z art. 86§1 kw i wymierzył mu grzywnę 800 zł. Wyrok ten zaskarżył apelacją oskarżyciel posiłkowy S. F.. Wyrokiem z 25 marca 2021r. Sąd Okręgowy w Świdnicy utrzymał w mocy wyrok sądu pierwszej instancji.

Dowód:

- dokumenty w aktach Sądu Rejonowego w Kłodzku w sprawie sygn. akt II W117/20;
- wyrok nakazowy k. 31;
- sprzeciw oskarżyciela posiłkowego k. 41;
- wyrok zaoczny z 18.11.2020r. k. 51;
- apelacja oskarżyciela posiłkowego k. 61;
- wyrok SO w Świdnicy z 25.03.2021r. k. 80.

W wyniku kolizji pojazd został uszkodzony w taki sposób, że poszkodowany nie mógł się nim poruszać. Poszkodowany zgłosił szkodę, lecz gdy ubezpieczyciel opieszale podejmował czynności, poszkodowany 20 listopada 2019 r. zwrócił się do powoda o pomoc w prowadzeniu sprawy i udzielił powodowi pełnomocnictwa.

Powód w tym samym dniu zaproponował poszkodowanemu pojazd zastępczy. Poszkodowany uznał ofertę powoda za bardzo korzystną, gdyż powód zobowiązał się dostarczyć poszkodowanemu pojazd zastępczy, a ponadto do prowadzenia wszelkich spraw związanych z przebiegiem postępowania likwidacyjnego.

Poszkodowany zawarł umowę najmu samochodu z powodem J. M. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w B.. W umowie najmu z 20 listopada 2019r. wskazano, że przedmiotem umowy najmu był samochód marki A. (...) nr rej. (...). Cena za dobę wynosiła 320 zł + VAT. Zgodnie z załącznikiem nr 1 miejscem wydania auta w dniu 20 października 2019r. o g. 10 była P., zaś miejscem zwrotu pojazdu 06 lutego 2020 r. o g. 16 była również P.. Dla poszkodowanego istotnym warunkiem umowy najmu był brak limitu czasu trwania umowy, brak limitu kilometrów.

Powód pismem z 20 listopada 2020r. poinformował stronę pozwaną o tym, że poszkodowany korzysta z pojazdu zastępczego wynajętego w jego firmie i przedstawił warunki oferty, które były dla poszkodowanego istotne. Powód w piśmie tym wskazał, że jeżeli oferta pozwanego dotycząca możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego jest korzystniejsza lub identyczna, to klient podejmie decyzję, z której oferty skorzysta.

Strona pozwana mimo wezwania nie odpowiedziała na maila i nie wskazała szczegółowych warunków oferowanej poszkodowanemu umowy najmu.

Powód 6 lutego 2020 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 31168,20 zł brutto, w tym:

- za najem samochodu segmentu E przez 79 dni do umowy nr (...) za cenę 320 zł netto za dobę, w tym netto 25280,00 zł netto, podatek VAT 5814,40 zł, wartość brutto 31094,40 zł;

- usługa podstawienia i odbioru pojazdu za cenę 60 zł netto, 73,80 zł brutto.

Powód zawarł ze S. F. 6 lutego 2020r. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której poszkodowany przelał na powoda wierzytelności przysługujące cedentowi od (...) Towarzystwa (...) S.A. z/s w W. wynikające z umowy najmu samochodu zastępczego nr (...) z dnia 20 listopada 2019r. i wystawionej na jej podstawie faktury. Pismem z 6 lutego 2020 r. S. F. powiadomił (...) S.A. w W. o przelewie i wezwał pozwaną do zapłaty kwoty wskazanej w fakturze.

Strona pozwana na podstawie decyzji z 18 października 2021r. pokryła koszty najmu samochodu zastępczego w wysokości 1968,00 zł brutto. Pozwana uznała okres najmu 5 dni, uznając wysokość stawki czynszu najmu na kwotę 320 zł netto + 23% VAT za dzień najmu.

Dowód:

- zeznania świadka S. F. k.70;

- umowa najmu pojazdu k. 8;

- załącznik nr 1 do umowy k. 9 i 10;

- Faktura (...) k. 11;

-umowa przelewu wierzytelności k. 7;

- zawiadomienie o cesji k. 13;

- decyzja z 18.10. 2021 r. k. 20;

- prze4słuchanie powoda k. 83.

Powód, działając w imieniu poszkodowanego w postępowaniu likwidacyjnym, ponaglał stronę pozwaną, aby jak najszybciej wypłaciła poszkodowanemu należne odszkodowanie. Pozwana pismami z 9 marca 2020r. i 15 maja 2020r. w odpowiedzi na wezwania powoda, udzielała odpowiedzi, że odmawia wypłaty jakichkolwiek odszkodowań należnych poszkodowanemu, gdyż nie ma podstawy do odpowiedzialności strony pozwanej, a postępowanie w sprawie o wykroczenie nadal się toczy.

Pozwana uznała roszczenie co do zasady dopiero 18 października 2021r. i 19 października 2021r. wypłaciła poszkodowanemu odszkodowanie za szkodę w pojeździe w wysokości 3938,20 zł.

Poszkodowany w międzyczasie naprawiał samochód ze swoich oszczędności, stopniowo.

Dowód:

- korespondencja mailowa pomiędzy stronami k. 76 - 82;
- pisma strony pozwanej z 09.03.2020r. i 15.05.2020 k. 17 i 18;
- decyzje strony pozwanej z 18.10.2020r. k. 19 i 20;
- potwierdzenie przelewu k. 61;
- zeznania świadka S. F. k. 70.

W tak ustalonym stanie faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

Według art. 822 § 1 k.c., powstanie obowiązku zapłaty przez zakład ubezpieczeń (ubezpieczyciela) odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakładu powstanie odpowiedzialności ubezpieczonego, czyli samego ubezpieczającego lub osoby, na której rzecz ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, za szkody wyrządzone osobom trzecim. Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma więc ze swej istoty charakter akcesoryjny, tylko zatem wtedy, gdy ubezpieczony stanie się zgodnie z przepisami prawa cywilnego odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, dochodzi do powstania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wobec tej osoby z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza co do zasady zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04, OSNC 2005, nr 10, poz. 166 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II KKN 353/99, nie publ.). Akcesoryjny, wynikający z art. 822 § 1 k.c., charakter zobowiązania ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej potwierdzają w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przepisy art. 23, 34, 35 i 36 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm. - dalej: "ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych" lub "u.u.o."). W myśl tych przepisów, na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, do której zawarcia obowiązany jest posiadacz bezpośrednio eksploatujący pojazd (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04), zakład ubezpieczeń jest zobowiązany, w granicach ustalonej sumy gwarancyjnej, do zapłaty odszkodowania za szkodę na osobie lub w mieniu wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu, objętą odpowiedzialnością posiadacza (art. 436 § 1 zdanie pierwsze lub art. 436 § 1 zdanie drugie k.c.). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone ruchem wszelkich pojazdów mechanicznych oparta została na zasadzie ryzyka (art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c.). Uzasadnieniem tej zaostrzonej odpowiedzialności jest przede wszystkim szczególnie i wzmożone niebezpieczeństwo jakie wiąże się z użyciem tych środków komunikacji.

W tak ukształtowanej odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego przesłanki stanowią powstanie szkody w mieniu lub na osobie, spowodowanie szkody przez ruch mechanicznego środka komunikacji, oraz związek przyczynowy między szkodą a ruchem pojazdu. Szkada wywołująca odpowiedzialność z tytułu ryzyka musi być wyrządzona przez ruch mechanicznego środka komunikacji. Ponadto pomiędzy działaniem sprawcy szkody a skutkiem tego działania musi zachodzić związek przyczynowy (opisany w art. 361 kc). W Świetle tego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swojego działania.

Szkodą w mieniu jest wszelki uszczerbek majątkowy. Przy ustaleniu wysokości szkody należy posługiwać się przyjętą w piśmiennictwie i orzecznictwie teorią różnicy. Oznacza to, że dla ustalenia wysokości szkody zestawia się obecną wartość samochodu z tą, jaką by on przedstawiał gdyby nie było wypadku (tak, G. Bieniek, Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Warszawa 2006 str.140). Zasada pełnego odszkodowania w ujęciu kodeksu cywilnego przejawia się w tym, że naprawienie szkody obejmuje zarówno straty jakie poszkodowany poniósł, jak i korzyści

które mógł osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła.

Podkreślić należy, że zgodnie poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 8 września 2004r., w sprawie IV CK 672/03 za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, **nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania**. Okoliczność, iż koszty wynajęcia pojazdu zastępczego przekroczyły cenę nowego samochodu, nie może automatycznie przesądzać o istnieniu przyczynienia się poszkodowanego do powiększenia rozmiaru szkody.

W oparciu o powołane orzeczenia należało podzielić pogląd powoda, że pełne odszkodowanie w niniejszej sprawie obejmować powinno rzeczywiście poniesione i uzasadnione koszty najmu pojazdu. Powód domagał się zasądzenia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres 79 dni według stawki 320 zł netto. W ocenie Sądu wskazana stawka nie została rażąco zawyżona dla pojazdów klasy E premium, a w takiej klasie mieścił się wynajęty samochód marki A. (...), podobnie jak uszkodzony pojazd poszkodowanego marki B. (...). Podkreślić należy, że poszkodowany skorzystał z pomocy powoda dopiero miesiąc po szkodzie, gdyż postępowanie likwidacyjne bardzo się przeciągało. Przez miesiąc poszkodowany nie posiadał pojazdu zastępczego. Dopiero od momentu zlecenia prowadzenia sprawy powodowi, strona pozwana zaoferowała poszkodowanemu możliwość zorganizowania pojazdu zastępczego na czas trwania postępowania. Jednocześnie należy zauważyć, że strona pozwana przez w toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego kwestionowała zasadę swojej odpowiedzialności. Tymczasem z dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania w sprawie o wykroczenie wynika, że sprawca szkody 24 stycznia 2020r. przyznał się do spowodowania szkody i nie kwestionował swojej odpowiedzialności. Postępowanie w sprawie II W 117/20 trwało długo wyłącznie z uwagi na zaskarżanie orzeczeń przez oskarżyciela posiłkowego. W ocenie Sądu nieprawomocność wyroku w sprawie o wykroczenie, w sytuacji gdy poszkodowany przyznał się do winy i nie kwestionował swojej odpowiedzialności, nie uzasadniała przedłużania postępowania likwidacyjnego. Tymczasem strona pozwana pomimo, że już 31 października 2019r. posiadała wstępną wiedzę o wysokości należnego i bezspornego odszkodowania, ostatecznie odszkodowanie wypłaciła poszkodowanemu dopiero 19 października 2021r., a więc dwa lata po szkodzie. Poszkodowany zaś wielokrotnie zwracał się o wypłacenie chociażby bezspornej części odszkodowania, żeby mógł rozpocząć naprawę pojazdu. W ocenie Sądu działanie strony pozwanej w postępowaniu likwidacyjnym było rażąco przewlekłe. Stąd też, korzystanie z pojazdu zastępczego przez poszkodowanego przez zaledwie trzy miesiące trwania tego postępowania nie mogło być uznane za niezasadne.

Pozwana wprawdzie w odpowiedzi na pozew kwestionowała wysokość stawki dobowej kosztów najmu obowiązującej u powoda, lecz wypłaciła część odszkodowania wyliczając je według tejże stawki. Należy zauważyć, że choć strona pozwana przy zgłoszeniu szkody informowała poszkodowanego o możliwości skorzystania z pojazdu zastępczego, to nie wskazała, żadnych szczegółowych informacji dotyczących oferowanych warunków umowy najmu. Poszkodowany, reprezentowany przez powoda, zwrócił się o udzielenie szczegółowych informacji, w zakresie propozycji ubezpieczyciela co do najmu pojazdu zastępczego, lecz pozwana nie udzieliła odpowiedzi na to pismo.

W ocenie Sądu, skoro pozwana, pomimo wyraźnego żądania zgłoszonego przez poszkodowanego do przedstawienia szczegółowych warunków oferty zorganizowania przez pozwaną najmu pojazdu zastępczego, nie udzieliła poszkodowanemu żadnej odpowiedzi w tym zakresie, brak jest podstaw do zarzucania poszkodowanemu, że bezzasadnie nie skorzystał z tej oferty. Skoro poszkodowany nie otrzymał od pozwanej żadnej konkretnej, spełniającej jego indywidualne potrzeby, oferty najmu pojazdu, to pozwana zobowiązana jest w całości pokryć koszty najmu pojazdu, z którego faktycznie poszkodowany skorzystał. Z powyższych względów Sąd uznał za zasadne żądanie zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego za okres 79 dni przy stawce 320 zł netto. Również stawka 60 zł netto za podstawienie i odbiór pojazdu na trasie B. – P. – B. była niska, a zatem zasadne jest żądanie jej pokrycia przez

ubezpieczyciela. Należność z tytułu umowy zawartej przez poszkodowanego w powodem wynosiła zgodnie z fakturą 31168,20 zł brutto. Skoro pozwana w postępowaniu likwidacyjnym wypłaciła 1968,00 zł, do zapłaty pozostała kwota 29200,20 zł, objęta niniejszym pozwanej.

Mając powyższe na uwadze uwzględniono powództwo w całości co do roszczenia głównego.

Jednocześnie Sąd orzekł o należnych odsetkach ustawowych od zgłoszonego roszczenia w oparciu o art. 481 § 1 k.c., 455 k.c. oraz art. 817 k.c. i 14 ust. 1 uoc w myśl, którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Powód zgłosił szkodę w dniu 11 lutego 2020r., zatem świadczenie powinno być spełnione w terminie 30 dni od zgłoszenia tj. najpóźniej do 11 marca 2020 r., zaś pozwana pozostawała w opóźnieniu od 12 marca 2020 r., zatem żądanie odsetek od 13 marca 2020r. było w pełni uzasadnione.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Powód w całości wygrał proces i poniósł łączne koszty postępowania w wysokości 5077 zł, w tym opłata sądowa od pozwu w kwocie 1461 zł; kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 3600 zł tytułem kosztów wynagrodzenia pełnomocnika.